



# Alfa a Omega

Zpravodaj Farního sboru  
Českobratrské církve evangelické  
v Praze 5 - Smíchově

## Úvodník

Milí přátelé, sestry a bratři, jelikož bude toto číslo Alfy a Omegy zaplněno množstvím informací ke sborovému shromáždění, bude můj úvodník tentokrát stručný.

Velikonoce! Mám tyhle svátky rád, protože jsou jaksí „kompletní.“ Díky Velkému pátku je zřejmé, že se tu nevypráví o vzdušných zámčích, ale o životě v celé šíři. Včetně hlubin úzkosti a smrti. Smíme si uvědomovat, že bez kříže by následující zvěst o prázdném hrobu byla dosti plochá a vlastně by nedávala smysl. To až po událostech na Golgotě smí zaznít, že ani odvrácené skutečnosti života nejsou konečné.

A Boží hod velikonoční, neděle vzkříšení, ta zase bývá prosycena radostí z nové naděje. Vždyť z oné prosté zprávy o prázdném hrobu se dá vyčíst, že naděje klíčí i uprostřed marnosti, že láska jde dál, že smrt ji nezdolá, že nekončí ani v beznaději, ani v tom, co se zdálo být definitivní. Můžeme si k ní připojit i mnohé vlastní chvíle, kdy něco nepravděpodobného, ztraceného, zapomenutého přišlo k nám, ukázalo nám svou sílu, pomohlo postavit se na nohy, či otevřelo novou perspektivu, přineslo naději.

Ve Velikonocích je tedy obsaženo vše podstatné. Příběh Ježíše Krista. Jeho život, smrt i vzkříšení. A my z něj smíme čerpat to, co (jak věřím) platí i pro nás. Vyjádřeno slovy apoštola Pavla: *Jsem jist, že ani smrt ani život, ani andělé ani moci, ani přítomnost ani budoucnost, ani žádná moc, ani výšiny ani hlubiny, ani co jiného v celém tvorstvu nedokáže nás odloučit od lásky Boží, která je v Kristu Ježíši, našem Pánu. (Ř 8, 38-39).*

*Požehnané velikonoční dny přeje Jonatan Hudec*

## Zpráva staršovstva pro VSS za rok 2023

Milé sestry a milí bratři, v této zprávě se ohlížíme za rokem 2023. Vychází převážně z čísel a statistických údajů. Je jakýmsi slovním doplněním toho, co statistiky nevyjádří. Ovšem ani tato zpráva nemůže obsáhnout všechno dění na půdě sboru. Rozhovory; sdílení; momenty, které nás nesou; to, co nás někdy oslovilo a zasáhlo, to vše se do slov vejde jen stěží.

Zpráva je, jako každoročně, poskládaná z více oddílů. K jednotlivým oblastem života sboru jsme požádali o pár vět ty, kteří je mají na starosti.

**Staršovstvo:** Staršovstvo v roce 2023 vstoupilo do druhého léta svého funkčního období. Každý ze členů dle svých možností a obdarování pečuje o určitou část sborového dění. Společně pak promýšlíme celkové směřování života sboru. Velmi zkratkovitě zde tedy uvádíme svěřené oblasti jejich péče. Jana Minaříčková, kromě široké škály kurátorských povinností, pečuje také o účetnictví sboru. Ester Köhler Kopecká připravuje ohlášky, pomáhá s webem, nově převzala také agendu posílání přání členům sboru (kterou donedávna vykonával s. Rút Nývltová, již na tomto místě moc děkujeme). Chystá rozhovory do Alfý a Omegy. Aleš Kratochvíl zajišťoval mnohé kolem (snad nikdy nekončících) rekonstrukčních činností. Řídí provoz i hospodářskou komisi. Pavlína Krupová obstarává vše kolem varhanních doprovodů. Kryštof Maláč vykonává svědomitě své kostelnické povinnosti, zajišťuje ovšem celkové dění ve sborových prostorách – od akcí sborových po ty, které pořádá tým KP, jehož je také členem. Dan Mikolášek kromě charismatického vedení SPZ pomáhá také prakticky. Jakožto členu hospodářské komise jeho rukama projde leccos. Jan Rybář působí také v hospodářské komisi a výrazně pomáhá nejen s technickými věcmi, ale třeba i s Nocí kostelů. Stará se o zápisy ze všemožných schůzí, zastupuje nás na konventu. Hana Stelzerová tradičně zajistila adventní věnce, v jejím hledáčku byla v uplynulém roce péče o tým KP. Láďa Wagner ve sboru vždy pomůže se vším praktickým v budově, a nutno poděkovat již zde, jak obětavě dováží Jelínkovy na akce všeho druhu. Je také poslancem konventu. Ani náhradníci staršovstva nestojí stranou. Jan Horálek svou svědomitou péčí obstarává podklady pro časopis Alfa a Omega (vyšla loni čtyřikrát). Richard Jenčo se staral o webové stránky, zajišťoval technologické vybavení, působil jako člen týmu komunitního prostoru (KP). Zvláštní postavení ve staršovstvu měli také naši faráři, Anna Pokorná a od září Jonatan Hudec. Těm tradičně náleží starost o duchovní život sboru (mimo bohoslužeb je to setkání maminek –

Studna, biblické hodiny, katecheze křestní, konfirmační, předsvatební, přípravy rozloučení, pěstování vztahů v ekumeně, setkávání s partnery ze zahraničí, aktivity společně s DEGP atd.), nicméně (jakožto statutární zástupci) faráři mají podíl na mnohém dalším ze sborového dění. Br. farář je také členem celocírkevního odboru mládeže a sjezdové skupinky.

Staršovstvo tedy nadále zajišťuje života běh sboru, od bohoslužeb (bylo jich loni 55 s průměrnou účastí 44) po výměnu prasklé žárovky. Členové staršovstva se kromě výše zmíněného střídají při nedělních službách, pomohli s vánoční hrou, schůzovali, účastnili se výjezdního sborového zasedání či facilitace s týmem KP. Presbyteri řešili všelicos, i toho těžkého. Trápili se tím, co se nedařilo, ale také se radovali z toho, co se povedlo.

**Laici:** Objem všech sborových aktivit si neumíme představit bez (převážně) dobrovolné pomoci laiků. Jsme vděční, že mnozí z vás pomáhají tam, kde naše síly nestačí. Jak již bylo v úvodu řečeno, nezvládneme zde vyjmenovat všechno dění a všechny zúčastněné. Začínáme tedy poděkováním všem, kteří jakkoli přispěli, pomohli, přiložili ruku k dílu, zavolali druhému, když mu nebylo dobře, všimli si, vyslechli, či něco prostě podpořili: modlitbou, praktickou pomocí i finančně. Díky vám všem.

Děkujeme týmu KP, jehož činnost je popsána v dílčí zprávě současného vedoucího, Jakuba Šandery.

Díky Evě Mikoláškové a Zuzaně Richterové patří za péči o jídlo pro lidi bez domova, kterýžto projekt koordinuje pražský seniorát. Díky patří rodině Krupových, že nám občas ozvláštňují bohoslužby zpěvem, a taktéž všem členům SPZ, kteří (kromě obohacování bohoslužeb) chystají vánoční a velikonoční nešporní shromáždění. Díky Tomášovi Chráskovi, který si bere na starost modlitební setkávání. Díky všem, kdo pomáhají s nepravidelnými akcemi, typu mikulášského setkání, Hermani – sborová večere, výlety, potravinová banka. Díky těm, kdo přicházejí na brigády a pomáhají s občerstvením či s donáškou tiskovin. Jsme velmi vděční Markétě Taberyové za starost o pokladnu, nově také Zuzaně Kašparové za pomoc se sborovou kanceláří. Díky všem, kteří se zapojují do přípravy Alfy a Omegy, sestře Žofii Vobrové nadto děkujeme za výpomoc s biblickými hodinami. Díky Petrovi Brodskému, jehož nedělní SMSky nás povzbuzují. Vřelé díky patří všem ochotným učitelům nedělní školy, o níž bude ještě níže pár slov.

## Stav členstva

Loni u nás proběhly křty Barbory a Elišky Pokorných, Hany Pískové, Mikuláše Pokorného, Filipa Šandery a Matyáše Hudce. Do sboru stěhováním přibyla rodina br. faráře. Na přelomu roku jsme tedy evidovali 368 členů.

*vaše staršovstvo*

## Výlet

V roce 2023 se uskutečnil jediný sborový výlet, který zorganizovala naše farářka Anička Pokorná. V neděli 2. dubna po bohoslužbách se asi 16 účastníků sešlo na společném obědě v Únětickém pivovaru. Odtud se část výletníků vydala na pěší procházku Tichým údolím do Roztok, kde se v Haurowitzově vile schází roztočtí evangelíci. Krásně opravenou historickou budovu jsme si mohli prohlédnout a následně spolu s Roztockými vyslechnout zajímavou přednášku Pavla Hoška na téma tradice chasidských vyprávění.

*Jan Rybář*

## Rekonstrukce

Rok 2023 patřil z hlediska rozkolísanosti a nevyzpytatelnosti sborových financí asi k těm nejnáročnějším, kam až paměť starších našeho sboru sahá. Krom menších a „jednodušších“ stavebních projektů, jako bylo zateplení chrámové klenby nebo postavení úložných prostor na chodbě v 1. patře, na které jsme mohli čerpat peníze z církevního grantu DARP, to bylo dokončení opláštění varhan a vsazení dveří do stěny na kruchtě, na což jsme dostali finance od naší městské části a oddělení topného okruhu studia Animation People, což si zaplatilo studio samotné, jsme zvládli ještě velký projekt financovaný z větší části evropskými strukturálními fondy prostřednictvím magistrátu hl. m. Prahy. Tím projektem byla rekonstrukce suterénních prostor naší budovy, v rámci níž jsme vybudovali bezbariérový boční přístup do sborové místnosti, provedli odvlhčení a zaizolování jižní stěny budovy a věže, revitalizovali sociální zařízení, obnovili původní teracový povrch podlahy na přilehlé chodbičce a postavili skříňovou stěnu ve sborové místnosti a dále rekonstruovali topení v západní části bytového domu. Náklady činily 9,5 milionu korun. Kromě toho jsme úspěšně dokázali financovat výrobu a instalaci osmi biblických veršů na stěny našeho kostela. Největší nápor na sborové finance ale způsobila nutnost dofinancování grantu na provoz Komunitního prostoru, neboť tento grant nám

byl jeho poskytovatelem pokrácen o 25 procent. Ale díky štědrým darům z řad našich členů se nám i tuto nezáviděníhodnou situaci podařilo zvládnout.

*Aleš Kratochvíl*

## **Nedělní škola**

Nedělní škola je pokusem vzít vážně, že do našeho sboru přicházejí také děti, kterým se snažíme různými způsoby přibližovat biblické příběhy – nejčastěji formou vyprávění, ale i prostřednictvím dalších aktivit či her. O běh NŠ se starali: rodina Hudcových ze Zlíchova (Marek a Markéta), rodina Hudcových ze Smíchova (Eliška a Josefína) a Tereza Šanderová. Hledáme ovšem také další ochotné pomocníky, kteří by tuto službu mohli vzít na sebe, a chtěli bychom opět povzbudit ty, kdo nám už na oslovení opatrně kývli, ale nezapsali se zatím do sborové tabulky. Když se objeví kdokoli nový, koho jsme se zatím neptali, budeme jen rádi. Jste-li kdo ochotní s touto službou pomoci, stačí se obrátit na někoho z nás, kdo NŠ učíme, nebo na bratra faráře.

*skupina učitelů NŠ*

## **Hudba**

Na varhanním doprovodu zpěvu při bohoslužbách se vystřídali Josef Coufal, Jakub Chráška, Marek Hudec, Daniel Mikolášek a zapojil se už i Jiří Vališ. Hlavní dík pak patří Pavlíně Krupové, která kromě hraní na varhany toto stádečko doprovazečů koordinuje. Doprovod občas obohatili také Kačka, Jan a Vojtěch Krupovi a Petr Borůvka.

SPZka fungovala v obvyklém režimu. Absolvovali jsme zimní soustředění ve Hvozdnici, vystoupení spolu s dětmi na Květnou neděli, při Noci kostelů jsme uvedli Te Deum Charpentiera (s orchestrem). Letní soustředění se konalo v Pusté Rybné. Trochou do mlýna jsme přispěli při instalaci Jonatana a některé první neděle s Večeří Páně. Na Štědrý den odpoledne jsme připravili nešpory se čtením a skladbou Chvála koled (Ceremony of Carols) B. Brittena pro sbor a harfu.

Ostatní bohatý koncertní život se odehrával především v režii Komunitního prostoru.

*Daniel Mikolášek*

## Farářovo ohlédnutí

Prázdninový čas: loučení, stěhování, předávání bývalého sboru, pobyt v klubovně a na terase, čekání na dokončení bytu, hory v Rumunsku.

Září: vítání, školy, přebírání agendy smíchovské, seznamování se s lidmi, seniorátem i s německým sborem, start biblických hodin a modlitebních setkání, rozběh nedělní školy. Hodně schůzí. K prvním návštěvám členů se přidávají i první závady na topném systému.

Říjen: sjezd mládeže, start Studny a scházení konfirmandů (zatím v různých místnostech), první svatba i pohřeb. Týden nespavosti kvůli jedné faktuře (skoro na 3 miliony). Nevyšel velký grant pro KP. Hodně schůzí. Chladnější dny. Zase je něco s topením.

Listopad: Instalace, stěhování do pracovny a vybalování knih, stabilnější „běžné“ setkávání ve sboru. Velké hledání „kudy dál s KP“. Hodně schůzí. Pořád je něco s topením.

Prosinec: Mikuláš, Hermani, vánoční hra, požehnaný sváteční čas. Chystání transformace KP pro čas udržitelnosti. Topení snad už drží, nedodělky jistí leden. Pořád hodně schůzí.

Při pohledu do diáře vystoupí leccos do popředí. Z hlediska sborové práce je to pro mě větší změna, než bych čekal. Především to schůzování – kolem provozu, ekonomiky, vedení sboru, hospodářských věcí, fungování KP. Schůze sice pomáhají lépe proniknout do sborového zákulisí, do vztahů a dalších souvislostí, ale berou také dost času a energie. Při ohlžení nabývám dojmu, že se ve sboru hodně řeší finance. Není ovšem zbytí, to vím, neb projekty doběhnout musí. A navíc to, co tu vzniklo, si samo říká o pokračování a péči. Pro pokusy o rozbíhání něčeho dalšího z toho čistě „sborového“ nezbyvá čas, a taky někdy chybí prostory. Že by zkouška trpělivosti? Pomalu se ale už začínám orientovat ve tvářích a jménech těch, kdo do sboru a na další aktivity přicházejí. Těší mě možnost setkání s lidmi (nejen ze sboru) a s jejich příběhy. Těší mě každý příchozí, žadatelé o křest, rozhovory, a každé bohoslužby zde mi jsou posilou. Zvláště mě nesou. Ne, že bych se už neptal, jestli jsem tu opravdu „správně“, ale to, co mě těší, převyšuje všechno ostatní. Myslím, že i rodina si zvyká, i když vzpomínky na minulý domov občas zabolí. Byli jsme zde na Smíchově všichni moc hezky přijati. Tedy díky všem vám, že se postupně smíme stávat součástí místního společenství.

*Jonatan Hudec*

## **Komunitní prostor Smíchov 2023/2024**

Milý sbore, byl mi svěřen úkol shrnout aktivity Komunitního prostoru Smíchov (KPS) za rok 2023. Rozhodl jsem se spojit report z minulého roku s výhledy na rok 2024.

Rád bych poděkoval celému týmu, který měl rok 2023 v režii – Jordaně Blažkové, Kateřině Pišové, Michaele Daškové, Richardu Jenčovi, Kryštofu Maláčovi, Adamu Pokornému a Katrin Dejlové. Vážím si jejich nasazení a práce, kterou zde vykonali. Většina z nich skončila na konci prosince 2023 (konec realizační fáze projektu). Nepodařilo se nám zajistit dostatek finančních prostředků, abychom tým KPS udrželi v původní sestavě. Z celého týmu v roce 2024 pokračuje pouze Katrin, Kryštof, Adam a já (Jakub).

Tým KPS by ale celý rok 2023 nemohl pracovat bez podpory staršovstva a důvěry sboru. Děkuji za obětavost zejména Aleši Kratochvílovi, Janě Minaříčkové, faráře Aničce Pokorné, Renatě Bílkové, Markétě Taberyové a Hance Stelzerové a také všem presbyterům a členům našeho sboru za aktivní účast a finanční podporu.

Novému faráři Jonatanu Hudcovi chci popřát mnoho energie, trpělivosti, důvěry, a hlavně odvalu pokračovat a navazovat na projekt Komunitního prostoru Smíchov, do kterého se smíchovský sbor pustil.

### **Aktivity a projekty KPS 2023/2024**

#### **pronajímáme...**

Kostel se stal za poslední rok bezpečným prostorem a domovem lidí ze sousedství, kteří si pronajímají prostory pro své aktivity, jako je výuka hry na housle, vyučování výtvarné výchovy, jóga, pilates, pohybově spirituální kurzy Enrapha, či tanec Balfolk. O víkendu pronajímáme prostory chrámu ukrajinským církvím. Sborovou místnost poskytujeme organizacím Inbáze a Člověk v tísni, nebo dalším externím nájemníkům či ukrajinským církvím.

Prostory chrámu mohou využít i členové sboru, jen je třeba domluvit se s dostatečným předstihem. Kde je vůle, tam je cesta.

## pořádáme...

**Sousedské akce** – pravidelné setkávání sousedů s programem se stalo v programu KP tradicí. Pravidelně jednou za měsíc, kromě letních měsíců, zveme k programu, rozhovoru, sdílení a síťování. Na sousedské akce jsme zvali všechny bez rozdílu, od studentů gymnázia Na Zatlance přes náš smíchovský sbor až po klienty organizací Sananim, InBáze a Romodrom. Do programu jsme se vždy snažili aktivně zapojovat zejména sousedy a lektory kurzů, které v prostorách našeho chrámu probíhají. Každý námět, či aktivita je vítána a proto vyzývám i vás čtenáře a členy sboru abyste nás kontaktovali, pokud máte nějaký nápad, aktivitu, či téma, které bychom mohli do programu zařadit. Iniciátorkou a koordinátorkou akcí je Jordana Blažková.

**Studna, klub pro rodiče s dětmi** je místo pro setkávání, sdílení, rozhovory a podporu. Setkávají se pravidelně jednou za 14 dní v prostoru dětské místnosti ve druhém patře Kavárny. Klub je otevřen široké veřejnosti vede ho náš farář Jonatan Hudec.

Pravidelně každý měsíc ve spolupráci s německým sborem vydáváme **Potravinovou pomoc** potřebným.

V chrámu se jednou za 14 dní ve čtvrtek večer koná tanečníra brazilských tanců **Forró**. K rostoucí komunitě tanečníků, převážně cizinců, se může kdokoli připojit jen za dobrovolné vstupné. Lektoři tance jsou dobrovolníci a vedou lekce a tanečírnu bez nároku na honorář. Další pohybovou aktivitou, která probíhá v chrámu každou středu večer je **Pohyb, dech, příběh**. Je to taneční a divadelní cvičení k rozvoji tvořivosti, vnímání, schopnosti improvizace a překonávání věkových hranic.

Obě pohybové aktivity jsou alternativu ke sportu pro každého, kdo potřebuje větší svobodu ve formě a dynamice pohybu.

V červenci roku 2023 proběhl velmi úspěšný ročník **Týden pohybu a tance**.

Na obou terasách už je položená dlažba a na horní, které od minulého roku říkáme **Komunitní zahrada**, jsou připravené 3 truhlíky pro zahradníky ze sousedství nebo smíchovského sboru. Stačí se přihlásit a zaplatit jednorázový symbolický poplatek. Horní terasa byla také domovem včel, ty ale bohužel nepřežily zimu. Spolu s panem farářem plánujeme jejich obnovení. Chybí ještě zábradlí, které chystáme dodělat v tomto roce.

Každý pracovní den odpoledne je v provozu naše **Kavárna Na Věky**, která je důležitou součástí projektu Komunitního prostoru Smíchov, protože otevírá dveře kostela veřejnosti a zve je na aktivity a program. Díky jejím službám se také zvyšuje poptávka pronájmů chrámu.



## kulturní projekty...

**Galerie Na Věky** má své místo v prostorách druhého patra. Je otevřená spolu s Kavárnou Na Věky. V roce 2023 jsme uspořádali dvě výstavy, a to Duše míní, člověk činí, a Péče o místo. V roce 2024 Karolína Lapešová a Jan Kieweg, studenti kurátorských studií UJEP v Ústí nad Labem, pokračují v cyklu (Ne)viditelná ruka péče. Chystají pro nás čtyři výstavy s následujícími tématy:

- Péče o komunitu (11. 3.–26. 4. 2024, vernisáž: 8. 3. 2024)
- Péče o bližní (31. 5.–26. 7. 2024)
- Péče o zemi (zemědělství) 30. 8.–25. 10. 2024)
- Péče o tělo (29. 11. 2024 – 30. 1. 2025)

V roce 2023 také proběhly projekce dokumentárních filmů na různá společenská témata. Například projekce filmu „Víc než trauma“ v našem chrámu doplnila výstavu „Duše míní, člověk činí“ Galerie Na Věky a její první zpracovaný okruh péče – o duši. Rádi bychom v této aktivitě alespoň nějaké míře pokračovali.

## Šest na pětce (6 koncertů na Praze 5)

Na podzim roku 2023 se uskutečnil první ročník cyklu koncertů klasické hudby. Šest koncertů v prostoru chrámu kostela navštívilo v průměru na koncert asi 50 posluchačů. V letošním roce připravujeme druhý ročník opět v období říjen – prosinec 2024. Vystoupí **Pěvecký sbor PUNKT, smyčcové kvartety – Krása Quartet, Škampa Quartet, dechové trio d'Anches, smyčcové duo Tesařová & Škoda a baryton Jan Kukul s varhaníkem Lukášem Dvořákem**. Pro členy sboru chystáme výhodné abonmá!

## zveme...

V **březnu** nás v režii ochotníků VDS Vlastík Vrchlábí čeká divadelní představení nestárnoucí satirická Gogolova komedie Revizor, v dubnu chystá koncert člen našeho sboru Petr Borůvka a jeho hosté.

Koncerty a kulturní projekty se v prostoru odehrávají i v režii našich nájemců a my je postupně chceme zařazovat do přehledu akcí v KPS. V květnu se u nás například chystají dva výroční koncerty sborů Ad Libitum a La Grande Bande nebo večer s nomádkým filmografem Vincentem Moonem. V červnu nás čeká tradiční Noc kostelů, na které ovšem netradičně nevystoupí SPZ, ale ženský sbor Hafotet.

## **závěrem...**

Rok 2024 bude výzvou podobně jako roky předcházející. Ukáže, zda jsme schopni náš sborový projekt Komunitní prostor Smíchov udržet v provozu a naplnit všechny povinnosti plynoucí ze získaných a vyčerpaných grantů. Od ledna 2024 totiž přestává být projekt financován z evropských dotací a přechází do doby udržitelnosti. Většina dílčích projektů KPS je pro letošní rok financována z grantů městské části Praha 5, Diakonických a rozvojových projektů (ČCE), Seniorátu, Nadace VIA, Magistrátu hl.m. Prahy, Státního fondu kultury, Ochranným svazem autorským, Ministerstvem kultury atp. Některé náklady, především osobní, však z grantů hradit nelze. Vyrovnávat vysoké náklady nám v současné chvíli pomáhají pronájmy prostor, ale to pravděpodobně nebude stačit. Vzhledem k velmi napjatému rozpočtu nám nezbyvají prostředky na propagaci, která je nutně potřebná k podpoře viditelnosti projektu, zvýšení počtu návštěvníků, dárců a potenciálních zájemců o pronájem.

Děkuji Vám všem, kteří projekt podporujete - ať už aktivní účastí na programu, podporujícím slovem, nápady, dobrovolničením či finančními prostředky. Není to samozřejmé a moc si toho vážím!

*Za Komunitní prostor Smíchov*

*Jakub Šandera*



## **Rozhovor se Zorkou Knotkovou**

Na naší kazatelně jsme v posledních letech přivítali řadu hostů kazatelů. Častěji než ostatní nám službou slova posloužila sestra Zorka Knotková (dříve Nováková). Zorku můžeme potkávat i jako účastníci bohoslužeb, přichází se svými nyní už třemi syny a manželem Danielem Knotkem, který je rovněž vystudovaný teolog a u nás již také několikrát kázal. Zorku i Dana znám již od dob jejich studia teologie. Dosud jsem ale neměla příležitost se Zorkou hovořit na některá témata, která mě zajímala. Až nyní, v tomto rozhovoru do našeho sborového časopisu. Hned na začátku rozhovoru jsem položila otázku týkající se jejího rozhodnutí pro studium teologie.

### **Z jakého prostředí Zorko pocházíš a proč se rozhodla studovat teologii?**

Pocházím ze sekulární rodiny, tedy z rodiny, která nebyla věřící. Uvěřila jsem až někdy kolem sedmnáctého roku svého života, v té době jsem studovala konzervatoř.

Začala jsem chodit do kostela a také jsem se začala věnovat samostudiu Bible. Když jsem se pak rozhodovala, jakou půjdu studovat vysokou školu, byla teologie jasná volba, protože jsem chtěla prohloubit své studium Bible i víry. Nebylo pro mě tedy jiné lepší cesty než jít na evangelickou teologii.

**Teď se zeptám možná trochu hloupě, ale pro člověka jako já, který pochází z evangelické rodiny, je někdy těžké si představit, jaký je to pocit, když dospělý, či téměř dospělý člověk uvěří. Jaký je to pocit? Jde to popsat?**

To je trochu složité, ten proces obrácení. Nebo jinak řečeno, může to být složitější. U mě to bylo tak, že jsem od malička v Bohu věřila, ale byla to taková dětská víra, nikdo mě k tomu nevedl, takže ze mě byla taková „hledáčka“. Skládala jsem si obraz z toho, o čem se hovořilo, co jsem slyšela ve škole, ve zprávách a tak. Nějak jsem věděla, nebo tušila, že Bůh je. V době dospívání jsem pak procházela obdobím hledání, kdy mě zajímaly různé duchovní směry, například budhismus, různé esoterní směry, všechno možné. Nevěděla jsem moc kudy kam. A tehdy jsem úplně náhodou... Vlastně teď bych už to asi jako náhodu nenazvala, takže spíš nějakým řízením jsem byla na konzervatoři ubytovaná na internátu s Jaruškou, tenkrát Gnojkovou, dneska Michnovou, v současné době farářkou. Když viděla, jak bloudím, tak mě tak trochu popostrčila, vlastně řekla, abych se otevřela Bohu a Ježíši Kristu a bude to dobré. No a já jsem to udělala. Je zajímavé, že se vlastně nestalo nic. Trochu jsem chtěla, aby se otevřelo nebe, abych slyšela hlas, nebo prostě něco spektakulárního, ale to se nestalo. Bylo jen takové hezké ticho a klid. A já jsem četla dál Bibli, chodila do kostela a začala jsem pronikat do evangelického prostředí. Víra se ve mně postupně prohlubovala a prohlubovala a vyvrcholilo to vlastně na Evangelické teologické fakultě.

Je zajímavé, že pro některé lidi z evangelických rodin může být studium teologie cestou ke ztracení nebo krizi víry, u mě to bylo úplně naopak.

**Přemýšlela jsi už během studia, že bys chtěla být farářkou?**

Ano, vlastně hned od začátku studia, od chvíle, kdy jsem začala kázat na studentských bohoslužbách v kostele U Martina ve zdi. Nejenom že mě to moc bavilo, ale cítila jsem určité povolání. Ale bavilo mě i samotné studium, líbilo se mi ponořit se do akademické práce. Takže to bylo tak nějak půl na půl. Začala jsem studovat i doktorské studium, ale doktorát mám stále rozdělaný a studium mám přerušené, protože se nyní naplno věnuji našim malým dětem. Ale ráda bych to dokončila.

A jsem moc ráda, že jsem mohla občas kázat na Smíchově. Vlastně jsem si před časem tak trochu Bohu postěžovala, nebo spíš jsem vznesla takovou prosbu, že bych se chtěla někde realizovat, že bych si zase někdy někde „zakázala“. A zrovna jsme byli s Danem na bohoslužbách na Smíchově, kde jsme mluvili s Alešem Kratochvílem, tehdejším kurátorem, a ten nám řekl, že by určitě byly nějaké možnosti. To bylo krásné.

**Nedávno se vám narodil třetí syn, tak je asi zřejmé, čemu se budete věnovat v nejbližší době. Máš ale nějaký výhled do budoucna, co bys chtěla dělat?**

Ráda bych dodělala doktorát a doufám, že se mi to povede. Ještě před tím bych se ale chtěla stát výpomocnou kazatelkou. I když i to je se třemi dětmi trochu složité. A v budoucnu, když to projde „rodinným parlamentem“, bych chtěla být farářka.

**I Dan vystudoval teologii, tak byste mohli být taková farářská dvojka...**

Myslím, že by to bylo krásné a že bychom se dobře doplňovali. Ale uvidíme, jak to dopadne...

**V současné době je aktuální téma žen v církvi, připomínali jsme si v loňském roce 70. výročí ordinace žen. Jak se cítíš jako žena a teoložka v naší církvi?**

Jsem moc vděčná, že naše církve umožňuje ordinaci žen. Mám-li mluvit za sebe, cítím se dobře přijímaná jako žena i jako kazatelka. Cítím se dobře, když přijedu někam kázat jako výpomoc místo faráře. A to není vůbec samozřejmé. Mám srovnání například s Izraelem, kde jsem studovala. Hodně obyvatel je tam sekulárních, není to jen země věřících lidí; postavení žen ve více ortodoxních kruzích je jiné než mužů, a to částečně ovlivňuje celou společnost. Alespoň tak jsem to vnímala já. Když jsem z Izraele přijela zpět sem, uvědomila jsem si, že u nás je to jinak. O to větší cítím vděčnost a uvědomuji si, že to není samozřejmé.

**Izrael je ale hodně spirituální země a lidé tam jezdí, aby hledali stopy vlastní víry, propojili si biblické příběhy s reálným světem nebo spatřili biblickou zemi na vlastní oči. Co přinesl pobyt v Izraeli tobě, tedy kromě možnosti studia?**

Je to země plná zážitků, dá-li se to tak říct a vždycky mě to tam táhlo. Já jsem tam byla několikrát sice studijně, ale člověk se i tak dostane na místa, která jsou spojená s Biblií a vírou. Když pak člověk chodí po těch místech, o kterých čteme v Biblii, tak je to mimořádné a velmi intenzivní. Ale nic mystického jsem tam nezažila. Spíš mě

tam zajímalo propojení s židovskou vírou a židovskou praxí, židovsko-křesťanský dialog a to, jak se můžeme vzájemně duchovně obohatit. Já mám ráda Starý zákon neboli Hebrejskou Bibli a v Izraeli mě bavilo právě studium židovských výkladů Bible.

### **U teologie tedy plánuješ zůstat. Můžeme se tak těšit na další tvoje kázání u nás na Smíchově?**

Určitě a moc se na to těším. Už jsme se s Jonatanem bavili o možných termínech někdy v létě. Těším se na to a doufám, že budu moct kázat častěji. Vlastně musím říct, že je rozdíl, když jdu sama do kostela a kážu, a když jsem tam s dětmi. S dětmi nemám tolik času vnímat tu atmosféru, čerpat sílu z bohoslužeb, z kázání a modliteb. Přijde mi ale důležité tam s dětmi chodit a seznamovat je s prostředím evangelického společenství. Když sama připravuji bohoslužby, vlastně si tím supluju to, co jsem dříve zažívala při bohoslužbách; jako bych měla takovou relaci s Bohem. Vždycky se na to těším a doufám, že něco z toho se přelévá i na ostatní účastníky bohoslužeb.

### **Byla to náhoda, že jste začali chodit zrovna na Smíchov na bohoslužby, nebo jste na náš sbor už nějakou vazbu měli? Nebo jinak, kde jste členy sboru?**

Přímou vazbu nemáme, ale máme to sem asi nejbližší a smíchovský sbor nám prostě byl sympatický, já osobně se tu cítím a vždy jsem se cítila dobře. Papírově jsem ale členem ve sboru v Hradci Králové a Dan v Braníku. To se ale asi brzy změní, protože jsme požádali o členství právě ve smíchovském sboru, kam chceme být všichni zapsaní. Vlastně, kdyby to šlo, Dan by byl nejráději členem sboru u Martina ve zdi, ale to nejde. Chodili jsme tam dlouho na bohoslužby, ale s dětmi to už nejde. Hledali jsme tak společenství, kde nám bude dobře, a to jsme našli na Smíchově.

*Ptala se Ester Köhler Kopecká*

## **Bohemka a Veselynivka – dva nezávislé evangelické sbory na Ukrajině s vazbami na ČCE**

Prolog: Je březen 1491 a výprava členů Jednoty bratrské ve složení Martin Kabátník, Lukáš Pražský, Mareš Kokovec a Kašpar Marek navštěvuje cestou do Cařihradu město Lvov, aby vypátrali: „byl-li by jaký lid ještě kde na světě, ješto by se choval podle způsobu a řádu první církve svaté tak, jakž Písma o tom vyprávějí“.  
(Martin Kabátník, Cesta z Čech do Jeruzaléma a Egypta)

... O pět set let později, v říjnu 1991, po zhruba třicetileté odluce, dochází v Bohemce na Ukrajině k obnovení evangelických bohoslužeb v české řeči.

Ale vraťme se na začátek našeho vyprávění. V srpnu 1905 v dolině bezejmenné říčky v Ananěvském újezdu Chersonské gubernie Ruského císařství (nyní Mykolajivská oblast

Ukrajiny) založili potomci p o b ě l o h o r s k ý c h evangelických exulantů vesnici s názvem Bohemka. O rok později vznikl i reformovaný sbor. Jeho existence byla ukončena v roce 1962, kdy byl z nařízení sovětské vlády zrušen.



Někdy začátkem roku 1991 u dveří synodní rady zazvonila žena: „Jsem Olga

Andršová, pocházím z Bohemky na Ukrajině, jsme původem Češi – evangelíci, máme i zpěvník, do roku 1962 jsme mívali shromáždění, co máme teď dělat?“ Nevím přesně, jak jí na synodní radě poradili, ale nic převratného se nestalo. Až farář ČCE Miroslav Čejka v témže roce na podzim jel s humanitární pomocí někam k Oděse, a tak se rozhodl, že Bohemku navštíví. A opravdu, ve vesnici, kam jeli, měli o české obci povědomí a nasměřovali ho. Krátká návštěva Bohemky byla, jak to vidí bratr Čejka, Božím vedením. Místním rozhlasem se Bohemští svolali do „kulturáku“, vyzdobeného portréty Lenina a Stalina, a konalo se první shromáždění. Důležitá byla i další návštěva Bohemky před Vánoci 1992, kterou organizoval spolek Centrum humanitární pomoci krajanům. Tento spolek byl ve spojení s Ministerstvem zahraničních věcí ČR a jeho úkolem bylo podporovat krajanů, zejména na Ukrajině. Cesty se účastnil i farář ČCE Václav Hurt. Při svolaném shromáždění byl Václav požádán o vykonání křtů, ač neměl ani talár, pokřtil tehdy asi 30 dětí i starších. Poté se už k bohemským krajanům staví aktivněji i synodní rada.

V srpnu 1994 navštěvuje Bohemku synodní senior Pavel Smetana, ordinuje ke službě Slova a svátostí tamního váženého bratra Josefa Jančíka. Položen je také základní kámen ke stavbě kostela. Je zvoleno staršovstvo a kurátorem sboru se stává místní zemědělec br. Josef Horta. Tito dva muži za podpory řady místních rodin, a za významné finanční pomoci ČCE, se zasloužili o stavbu prvního českého evangelického kostela na Ukrajině – tzv. Betlémská kapele. Slavnostní otevření se

konalo 20. října 1996. Zároveň byl ordinován ke službě Slova a svátostí druhý presbyter Ludvík Švejdar. V červnu 2009 byla ordinována sestra Ludmila Sverdlová, která se po smrti bratra Jančíka stala kazatelkou sboru. Bohemský kostel od svého vzniku sloužil nejen k bohoslužebným shromážděním a biblickým hodinám, ale také výuce dětí, kterou o letních prázdninách pravidelně zajišťovali studenti z Česka (začasté studenti evangelické teologické fakulty) za přispění již zmiňovaného Centra humanitární pomoci krajanům. Budovu shromáždění (jak krajané říkají sborovému domu) oživila také slušně vybavená knihovna a malé muzeum věnované historii obce. Poskytuje také ubytovací zázemí pro návštěvy.

Na první delší kazatelský pobyt přijíždí David Balcar s manželkou Jitkou, v Bohemce působí od listopadu 1994 do dubna 1995. Zajímavé je Davidovo ohlédnutí za touto etapou: „Mám za to, že to nebyla misie, spíš to připomínalo dobu po tolerančním patentu, kdy kazatelé z Maďarska apod. nacházeli u nás zbytky víry a dávali tomu formu a tvar. Lekl jsem se publicity, kterou to mělo v ČCE, jako by se nedělo nic jiného (pozn.: vycházela řada článků v Českém bratru a ET-KJ). Nebo je to odhlédnutí od domácích problémů – po vzoru Německa, kde do kostela chodí málo lidí, ale podporují křesťany v Africe a kdoví kde ještě, anebo upřímná radost, že konečně můžeme pomoci a někdo o nás stojí.“

Jako další odjel do Bohemky kazatel Aleš Mostecký s ženou Alenou (1997–1998), která jako studentka medicíny vypomáhala v místním zdravotním středisku (tzv. medpunktu). Následoval pobyt Daniela Hellera (1999–2000) a od listopadu 2002 jsem po dobu sedmi měsíců pobýval na Ukrajině též já.

Aleš Mostecký za svého působení začíná navštěvovat také druhou evangelickou obec v oblasti – Veselynivku. Z jeho iniciativy se zde začíná tvořit sborové společenství, sbor je obnoven v únoru 1998.

Veselynivka je jednou z posledních osad, kterou založili potomci pobělohorských exulantů (únor 1912), a to na pronajaté půdě pana Sirotinského v tehdejší Chersonské gubernii (nyní Oděská oblast Ukrajiny). Název obce se často měnil. Prvotní název Sirotinka, vystřídal Čechoslavie (1923–1930), Chutor Čechy (1930–1940), pak znovu Sirotinka (1940–1950) a od roku 1950 Veselynivka. Evangelický sbor byl založen pravděpodobně roku 1923 a existoval do roku 1962, kdy jej sovětská vláda zrušila. V květnu 1999 byla synodním seniorem Pavlem Smetanou ordinována ke službě Slova a svátostí sestra Marie Provazníková, která se o sborové společenství stará dodnes. Bohoslužby se zpočátku konaly v jejím domku, za významné finanční pomoci ČCE byl pak zakoupen bývalý obchod a přebudován na útulnou modlitebnu, jejíž otevření proběhlo 3. října 1999. Veselynivské společenství je počtem malé, ale

váží si pastýřské péče Marie Provazníkové. Sestra Provazníková je navzdory svému věku (vloni oslavila 80. narozeniny) celkem pravidelnou návštěvnicí lednových Farářských kurzů v Praze, které pořádá Spolek evangelických kazatelů. Z letošního kurzu – jak sama několikrát vyjádřila – odjela povzbuzena a posílena do další sborové práce. Přejme sestře Marii dostatek sil ke všemu, co koná.

Nechci zapomenout ani na sborové společenství v Pervomajsku, cca

šedesátitřicetím tisícovém městě asi 60 km od Bohemky, kam se postupem času přestěhovalo mnoho rodin původem bohemských. Bohoslužby se zde konají jedenkrát měsíčně. Též o toto společenství se starala sestra Sverdlová, která však v roce 2019 s rodinou přesídlila do Čech a nyní se o duchovní záležitosti v Bohemce stará sestra kurátorka Ludmila



Hortová se svou snachou Alenou. Radostnou zprávou je i to, že v Pervomajsku pokračují i nadále ve společných setkáváních a slovem vede shromáždění bratr Miloslav Jančík.

Na základě Dohody o spolupráci a vzájemných stycích mezi sbory v Bohemce a Veselynivce a Českobratrskou církví evangelickou, zastoupenou synodní radou, z roku 2000 je zajištěna pestrost vzájemných kontaktů. Zvláště ukrajinská státní správa bere tyto dohody velmi vážně.

Kromě již zmíněných prázdninových pobytů studentů, kteří se věnovali zejména práci s dětmi a mládeží, byly oblíbené také pobyty bohemských a veselynivských dětí na letních táborech pořádaných ČCE v Táboře J. A. Komenského v Bělči nad Orlicí. I zde chci vyjádřit vděk naší církvi za finanční i organizační zajištění a podporu. Tyto pěkné tradice přerušila pandemie covidu a pak válka.

Chtěl bych zdůraznit, že ve spolupráci s krajany na Ukrajině bylo vždy motivem nikoliv budování skanzenu, ale snaha o povzbuzení tradice a pomoc místním



komunitám při zapojení do širšího křesťanského společenství.

Poté, co jsem v roce 2015 odešel do důchodu, se změnil způsob péče o české krajanské sbory. Z řad farářů ČCE byli osloveni tzv. koordinátoři, kteří nad rámec své práce na sboru pečují o jednotlivá sborová společenství. Styky s Bohemkou a Veselynivkou má na starosti bratr farář Miroslav Pfann z Libiše.

Děkuji Pánu Bohu za to, že mi dával sílu k tomu, abych se po více než dvacet let věnoval práci mezi krajany. Sestry a bratři na Ukrajině mi obzvláště leželi a leží na srdci. Se smutkem a znepokojením nyní sleduji válečné běsnění v jejich vlasti, ale i v jiných zemích světa (Izrael a pásmo Gazy). Podporujeme aktivity, které mohou zmírnit to vše zlé, co se děje.

*Praha březen 2024 PePb+*



## **Opožděný pozdrav a poděkování**

V roce 2021 jsem se na žádost smíchovského staršovstva ujala práce sborové sestry. Jako bývalá členka sboru i kurátorka jsem nedokázala říci NE. Po dvou letech, kdy už se také uklidnil stavební ruch, jsem došla k názoru, že je na čase, aby se toho zase ujal skutečný člen či členka sboru. To se také stalo a já jsem na rozloučenou a jako poděkování dostala krásnou orchidej, která mne teď znovu potěšila patnácti květy.

K práci sborové sestry patří i příprava a rozesílání narozeninových blahopřání určitým věkovým skupinám. I soukromá přání a sváteční pozdravy či dopisy stále většinou píše ručně, proto jsem hned sdělila, že i v rámci sboru to nebudu dělat jinak. Zároveň jsem Alešovi slíbila, že v tom budu pokračovat ještě nejméně rok poté, co ukončím práci sborové sestry.

A teď dochází k tomu poděkování v záhlaví. Vaše reakce, milí členové smíchovského sboru, byly pro mne tak neuvěřitelné, že jsem tomu ráda věnovala čas, který to vyžadovalo. Zároveň děkuji za ty milé rozhovory s těmi, kdo využili mou nabídku telefonního čísla k případnému spojení.

A nakonec chci poděkovat sestře Ester Köhler Kopecké, že tuto službu po mně převzala, i když z časových důvodů to nemá jednoduché. Přeji vám všem, abyste s novým bratrem farářem tvořili společenství, do něhož se i noví lidé rádi připojí. A ať stále cítíte, že i ve všech případných problémech je s vámi ten, který nás provází životem.

*Upřímně všechny zdraví Drahoslava Rut Nývltová.*

Jsem evangelík, ale základem pro mě je, že jsem člověk a křesťan, což mi tak trochu souznívá. Jelikož žiji v Evropě, tak si to myslím mohu dovolit. Jako evangelíka mě zaujalo to, co učí římskokatolický papež František. Jeho učení znám hlavně od kněze profesora Tomáše Halíka, v němž vidím jakousi Františkovu „hlásnou troubu“. Proč se mi Halíkova kázání líbí? Když byl před mnoha lety Tomáš Halík na návštěvě našeho sboru, zmínil se o tom, že když byl Jaroslav Voříšek farářem v Uhříněvsi, tak spolu vedli ekumenický dialog.

Některé termíny, které bratr farář Voříšek používal, patrně převzal od Tomáše Halíka. Třeba označení „fundamentalisté“ používal Voříšek pro evangelikály a stejně o nich přednáší a káže profesor Tomáš Halík. V jiných sborech jsem slyšel spíš označení charismatik.

Skutečným důvodem mého psaní je to, co měl Halík ve svém kázání „Od katolicismu ke katolicitě“. Na základě tohoto kázání jsem mu psal: „Vy jste římský katolík a já takový evangelický katolík“. Od Voříška i Halíka vím, že když říkáme na konci apoštolského vyznání víry „Věřím v Ducha svatého, svatou církev obecnou...“, tak latinsky se církev obecná řekne ecclesia catholica.

Potěšilo mě, když Halík zdůrazňoval, že jednota nemá být v uniformitě, ale v různosti. Na to dává důraz papež František.

Protože jsem chtěl ubezpečení, ptal jsem se profesora Halíka, jestli je v té katolicitě dost místa i pro jednoho evangelíka (tedy mě) a celou ČCE? Uvědomil jsem si, že tuto otázku jsem měl položit spíš vedení ČCE. A zrovna v tu neděli seděl na bohoslužbách 2 lavice za mnou Pavel Pokorný. Když jsem se s ním bavil, řekl mi, že taky poslouchá nebo čte Halíka rád. Ostatně ptát se by bylo vcelku zbytečné, vždyť máme to apostolicum.

*Jan Jelínek*



## Kalendárium

Celý sborový program najdete na webu <http://ccesmichov.cz/>

4. 3.	Po	17.20, 18.20	Pohybově spirituální cvičení
4. 3.	Po	18.30	SPZ
5. 3.	Út	14.45	Biblická hodina
5. 3.	Út	19.00	Balfolk
6. 3.	St	10.00	Setkání maminek s dětmi Studna
6. 3.	St	18.00	Pohyb, dech a příběh – pohybové divadlo pro všechny
7. 3.	Čt	17.00	Konfirmandi
8. 3.	Pá	18.00	Vernisáž výstavy Prociť komunitu
10. 3.	Ne	IX.30	Bohoslužby + VSS
11. 3.	Po	17.20, 18.20	Pohybově spirituální cvičení
11. 3.	Po	18.30	SPZ
12. 3.	Út	14.45	Biblická hodina
12. 3.	Út	19.00	Balfolk
13. 3.	St	18.00	Pohyb, dech a příběh – pohybové divadlo pro všechny
14. 3.	Čt	17.00	Konfirmandi
14. 3.	Čt	19.00	Tančírna Forró
15. 3.	Pá	VII.30	Modlitební setkání
16. 3.	So	19.00	Revizor – ochotnické divadlo
17. 3.	Ne	IX.30	Bohoslužby
18. 3.	Po	17.20, 18.20	Pohybově spirituální cvičení
18. 3.	Po	18.30	SPZ
19. 3.	Út	14.45	Biblická hodina
19. 3.	Út	19.00	Balfolk
20. 3.	St	10.00	Setkání maminek s dětmi Studna

20. 3.	St	18.00	Pohyb, dech a příběh – pohybové divadlo pro všechny
21. 3.	Čt	17.00	Konfirmandi
21. 3.	Čt	17.00	Březnová sousedská
24. 3.	Ne	IX.30	Bohoslužby
25. 3.	Po	17.20, 18.20	Pohybově spirituální cvičení
25. 3.	Po	18.30	SPZ
26. 3.	Út	14.45	Biblická hodina
26. 3.	Út	19.00	Balfolk
27. 3.	St	19.00	Hudební nešpory – J. S. Bach, Janovy pašije
28. 3.	Čt	18.00	Pohyb, dech a příběh – pohybové divadlo pro všechny
28. 3.	Čt	19.00	Tančírna Forró
29. 3.	Pá	17.00	Bohoslužby VP
31. 3.	Ne	IX.30	Bohoslužby VP

---

### **Alfa a Omega**

Vydává třikrát až čtyřikrát do roka Farní sbor Českobratrské církve evangelické, Na Doubkové 8, 150 00 Praha 5 - Smíchov

Web: smichov.evangelnet.cz

E-mail: smichov@evangelnet.cz

Bankovní spojení: 2300335514/2010

Rediguje redakční rada ve složení: Jan Horálek (vedoucí), Jonatan Hudec, Ester Köhler Kopecká, Pavlína Krupová, Aleš Kratochvíl, Martin Pícek (grafika), Žofie Vobrová.